

SZILÁGY-SOMLYÓ.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 ft.
Fél évre 2 ft.
Negyed évre 1 ft.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Segéd-szerkesztő:

Hulinka Sándor.**SZERKESZTŐSÉG:**

Sz.-Somlyón az ev. ref. papi háznál, hová a kéziratok,
Kiadóhivatal:
városház, főjegyzői iroda, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.
Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

Török István

sz. 1821. nov. 17-én, † 1886. júl. 3-án.

Mult számunkban már közöltük volt néhai Török István zilahi ev. ref. gymnasiumunk orsz. hírű tanárának gyászjelentését. Azonban Török Istvánnak a népnevelés, az egyházi élet, a közgazdaság s minden megyei mozgalom körül akora érdemei vannak, hogy csak így röviden, egy egyszerű gyászjelentés közlésével, nem válhatunk meg emléktől. Mi magunk is több mint 20 esztendeje kíséjük figyelemmel közhasznú működését, s ha bár magunk is sok tekintetben az erők elforgácsolásának sok nemű terén folytatjuk életünket, bámulattal szemléljük azt a sok irányú alapos munkásságot, melyet közvetlen nevelői hivatás hatáskörén túl annyi irányban kifejtett.

„Ott látjuk őt — így szólott nagytiszteletű Szabó Pál ur elhunyt kebelbarátjának koporsója felett — iskolánk élén 36 éven keresztül, mint világító fátylát, hogy százakat vezessen nemes sugarával, vezessen az ismeret rögzös, de dicső mezején a tökéletesség felé.

Az ő élete — bár szerény családi körben mozgott — nem olyan volt mint a kis csevegő csermely, mely egy szűk völgyben lejt cselja felé; hanem olyan mint egy nagy folyó, melynek mélyéről sok százak buvárkodták ki az ismeret, a tudomány drága gyöngyét.

Nem olyan volt mint egy szerény családi körben égő lámpa, hanem olyan, mint egy világító torony, melynek fényénél az ifjuság csapongó indulatai felismerjék az irányt, a nemes célra vezető ösvényt.

Az ő élete egy nyitott könyv volt, mely-

ből nemcsak 'is családja olvashatta az élet arany szabályait, de kik hozzá juthattak mindnyájan merithettek abból: az ifjuság ismereteket, tudományt, kötelesség érzetet, — a baráti nyílt, őszinte bizalmat, ha azt keresett — jó tanácsot, utasítást, ha azt kért, — a társadalom szigorú, fedhetlen erkölcsöt.

És mi még hozzá tesszük; ott látjuk őt pappá szentelése óta a szil.-szolnoki egyházmegye életének munkás mezején, a tanácsterembe bölcsességgel, a munka terén szorgalommal, a törvénykezés zöld asztala mellett szeretettel párosult törvényszigorral.

Ritkán történt meg az, hogy az egyházmegye közgyűlésein — ha csak tanári kötelemeivel össze nem ütközött — ott ne láttuk volna. Az egyházmegye nem is késett ismételtlen megtisztelni az ülnöki diszes állással s midőn évek előtt az egyházmegye pénzügyei aggasztó állapotba jutottak, néhai Török Istvánban keresett az egyházmegye mentő kezét, reá bízván a számvevői nagyfontosságú állást. Sőt még arról is volt szó, hogy Szilágy megye esperesi tisztével legyen felruházva, s hogy az meg nem történt csak abban lehet okát feltalálni, hogy a helyhez kötött tanári működésével a ma már egészen mozgó esperesi állás összeférhetetlen.

És most álljanak itt röviden a zilahi főiskola, a szil.-szolnoki egyházmegye és Szilágy megye társadalma nagy halottjának rövid életrajzi adatai:

Török István született Széken, a mai Szolnok-Dobokamegyében, 1821. november 17-én. Atyja István odaváló ref. pap, később a széki egyházmegye esperese és generalis director s — mint egykoru jegyzeteiből látszik — tekintélyes és befolyásos egyházi ember volt. Anyja Szabó Rózália, felvinczi Zalányi Szabó József, n.-enyedi ev. ref. pap leánya.

Széll Piroska ravatalánál.

— Szász Károly bucsuztatója. —

Piroska meghalt! — Ez lett hát a vég,
A melyre hetek óta készülénk,
De mégis készületlenül talált. . .
Mert ember meg nem szokja a halált.
Ha holtig készül is rá, — a határnál
A koporsó akkor is rém gyanánt áll.

Hajnalba' halt meg. Hogy a nap sugára,
Mint égi csók, a földnek homlokára
Leszállni készült épen: szelleme
Az égbe vissza akkor röppene.
Oly tiszta szűzen, érintetlenül
A föld porától, szél lengésitül,
Aján mosoly, szemében szende fény,
Báj mozdulatján, lenge természetén,
Szívében ártatlanság s szeretetet . . .
Oly könnyen ah, azért röppülhetett,
Nem vonva, tartva semmi földi súly,
Nem félve, hogy röptében vissza hull,
Oly szabadon, mint a boldog madár,
Mint égbe visszaröppenő sugár.

Mért kelle ily korán meghalnia?
Mit csak kívánhat itt a föld fia,
Mit jókedvében sors és Isten adhat:
Sajátja volt, öröklött öröke.
Név, melyhez drága emléink tapadnak,
Mit örökít a költő éneke;
Szépség, ifjuság, testi-lelki kellem,
Arany kedély, meleg szív, játszi szellem;
S istennek még oly különös kegye,
Hogy a csapást is áldásul vegye:

E családi összeköttetésénél fogva tanulását a n.-enyedi ref. collegiumban kezdte mindjárt az első elemi osztályban, az ugynevezett „kis németben“, 1829. szeptember havában. Subscribált (diák lett) 1838-ban s — az akkori rendszer szerint — a jogi és teológiai cursus bevégeztével „classis praeceptor“ lett az 1844—45. tanévben s ez maradt az 1845—46. tanévben is a „logicában“ (VIII. osztály). A következő évben az akkori nevezetesebb németegyetemek látogatására indult, s Jena, Heidelberg, főleg Marburg egyetemén gyarapította ismereteit, míg onnan visszatérve 1848-ban egy ideig Kolozsvárt, mint nemzetőr szolgált, s ugyanazon év október havában gróf Rhédey Lajos fiai, a most élő gróf Rhédey Lajos és Gábor mellé nevelőül hivatván meg, innen növendékeivel és a grófi család nagy értékű éksze-reivel az akkor Erdélyben dúlt oláh-lázadás elől Nagy-Váradra menekült. Itt huzódott meg növendékeivel, s azoknak összes anyagi és nevelési gondjait elfoglalva, miután az oroszok bejövetele és N.-Várad megszállása után a várost elhagynia nem lehetett.

1850. nov. 1-én a zilahi ref. consistorium által egyhangulag választott meg zilahi tanárnak, miután Hiri és Sári professzorok a katonai kormány által a forradalomban való részességük miatt hivatalukból elmozdítottak. Ez állomásán az erdélyi fő-consistorium megerősíti s 1850. decz. 29-én — az akkori szokás szerint — az egyházba beköszöntött, 1851. január 8-án pedig az iskolába is beigtattott ugyan, de végleges megerősítése csak azután történhetett meg, miután ebbe az erdélyi katonai és polgári kormány is beleegyezett.

Ettől kezdve megszűnés nélkül folytatta nemes hivatását egész halála percéig, 1886. július 3-ikáig — oly buzgalommal és oly szép eredménnyel, melynek méltatása egykor külön és méltó toll feladata leend.

De nemcsak a tanári széken szolgálta a közü-

Anyát vesztve is hű anyagond,
A mely körülé sátorát védve vont,
Szeretve, mint a földön kevesen,
Boldogan s még csak irigylve sem;
Viszont szeretve a kik szerették,
Fájó csalódást nem ismerve még:
Az élet édes tündér-álmát szöve,
Reménnyel nézve a vidám jövőbe:
Mindezt az ég megmutatá neki,
De részét abból nem vehette ki,
Mert itt hagyá, előbb, mint élvezé, —
És visszatért az angyalok közé.

Jó angyalok közé ment, igazán,
Kik ott lakoznak ama jobb hazán,
S várnak reá, a haza érkezőre.
Jó, hogy várhatták, hogy nem ment előre.
Szívük utána szakadt volna tán.
— Mily gyorsan mentek el egymásután!
Előbb az anyja . . . ah, ismertem őt,
Mint gyermeket, mint lányt, mint szende nőt,
Föld égi származásu angyalát.
Hogy oly korán kóstolta a halált!
Csak megcsókolta a drága gyermekét
S meghalt — s a hideg sirba fekteték.
Emlékezem a két öregre is:
Hjah! szívükön sebzőbb volt a tövis,
Mintsem babér azt eltakarhatá.
De vigaszul e kis bimbót adá
Nekik az ég — a könnyvel öntözött
Szép rózsabimbót a babér között;
És mint másodvirágjában a fa
Büszkélkedék benne a nagyapa.
Elementek ők, — utánuk nemsokára,
Lehunyt im éltük szép aranyugára;

TÁRCZA.**HOL A LOIRE. . . .**

Franciaia.

Hol a Loirenak omló hajjai
Öntözgetik a part virágait,
Ott tanultam meg térdre hullani
S tölté be szívem biztatón a hit. —
Hazám nagysága rólad beszélve
Suttogtak a gyorsan futó habok,
S a mult dicséről szóló regékbe
Hívém hogy e fény újra felragyog.

Ifju valék, előttem egy világ
És a világnak annyi titka még;
Körülottem szét ömlő napvilág,
S még éjjel is csillaggal gazdag ég.
Rohanni gyorsan feltarthatlanul.
Csatára kelni óh ugy vágytam én,
S Loire a mint habod más habra hullt.
Győzelemmel biztatott a remény.

A hullámok fehér törési közt
Tündéralak kél s száll gyorsan, felém
S a partra érve szép koszorut köt
Mely már ott van bájos szöke fején.
S ajkán megzendül földöntúli szó,
Mely átrezgi, áthatja lelkemet:
„Ifju! szép hinni, remélni is jó
De boldogít csak ép' a szeretet.“
Surányi Gyula.

gyeket. 1879-ben a Szilágymegye területén működő adófelügyelő mellé szervezett adófelszámolási bizottság elnökévé nevezte ki a m. kir. belügyminiszter; 1882-ben pedig az akkor rendszeresített megyei közgazdasági előadó tiszttel ruházta fel a földmívelés-ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszter, s mindkét tisztelet haláláig viselte. Rendkívül sokoldalú készsége, ritka ítélő tehetsége, pártatlan igazságszeretete s fáradhatlan munkássága ez állomásokon hasznossá tették működését.

Életrajzi adatainak vázlatát befejezzük azzal, hogy 1853. júl. 4-én lépett házasságra Zilahy Gergely Katalinnal, Z. Gergely József, Középszolnokmegye főszolgabírájának leányával.

A „Közgazdasági Értesítő“

f. évi július 8-iki számában jelent meg a budapesti m. kir. vegyikísérleti állomás 1885-ik évi működéséről szóló — dr. Liebermann Leo mint az állomás vezetője által — a földmiv. ipar és keresk. minisztériumhoz benyújtott — évi jelentés.

Az állomás teljesített a külön minisztériumoktól beérkezett hivatalos megkeresésekre 432, gazdák, egyesületek, gyárosok s magánosok stb. megkeresése folytán 547, — vagy is együtt véve 979 vegyvizsgálati munkálatot.

Ezen vegyikísérleti állomás működéséről a jelentés az érdeklődőknek teljes tájékoztatást nyújt s nem ajánlhatjuk eléggé, hogy e lap olvasói egy s más esetben szakszerű s biztos felvilágosításért ez állomáshoz forduljanak.

Lapunk szűk tere nem engedi, hogy ezen különösen a gazdákközönségre kiválóan érdekes és tanulmányos jelentést bővebb kivonatban közöljük, de annak felemlítése mellett, miszerint a jelentés legnagyobb részt a gazdaság körébe vágó vegytani dolgozatokat, kísérleteket, takarmány-bevermelés, okszerű trágyázás, táp és élvezeti szerek, italok vizsgálása körül elért eredményeket ismerteti, — mint a mai napság nagyon is nagy tért nyert titkos szerek értéktelen voltát kimutató részt, közöljük belőle a titkos szerekre vonatkozó következő részletet:

Néhány titkos színpittőszerszer összetétele.

Vörös foggép. Ezen foggép állott zsíról, keverve vas és timföldet tartalmazó szénsavas mészsóval és magnesiával, zinnoborrel vörösrre festve.

Fekete szemöldökfestő, állott faggyuból és koromból.

Rózsaszínű veloutine. Kevés carminnal rózsaszínűre festett ólomfehér (Bleiweis és zinkoxyd).

Sárgaszínű veloutine. Ólmot tartalmazó zinkoxyd.

Fehér veloutine. Zinkoxyd és ólomfehér.

Fehér puderek, mindannyian cink-et és ólmot tartalmaztak.

Hívták talán — s utánuk sietett.

Szeretet vont, tartá szeretet,

S küzdött magában: melyik volna jobb,

Maradni, menni? . . . Óh, a mély titok

Az Ur végzése! Azt ki fejté meg?

S ő itt hagyott, ah értük, titeket!

Te bus apa, ki hívén, nem hívén,

Hogy elveszithesd, azt megérni még,

S távolról, aggva, csak remélve nézted

Szép csillagod mint sápadt, mint enyészett,

S mikor kihamvadt lángja, kialudt:

Megtört hitét némán virrasztja bud.

Titeket is, kikben apát s anyát

S bizalmas testvéreket is talált

Az árvaságra kétszer maradt árva:

Kiknek szívébe, mint arany pohárba

Bizvást kiünthet egész szívét,

Vágyit, reményit, buját, örömet.

Kik virágok közt vezetétek őt,

Mig test s lélekbe' mind szépülve nőtt;

Kik önfeláldozó szülői gonddal,

Aggó reménnyel, néma fájdalommal

Örködttetek virrasztva éjt, napot,

Szenvedve százszor egy nagy kinpadot,

Mig ő kórágynon fekvék öntudatlan,

Érezve mégis, mily hü gond alatt van,

S most, mint szedtek szőlő, ugy állotok...

Mit mondjak neked? Óh mit mondhatok?

Eljöttem én is, mint a Jób barátai:

Nem fájdalmatok, sebeteket látni,

Nem vigasztalni, arra nincs erő,

Versengni sem [ki volna vakmerő?]

A jó istennel . . . a ki így akarta!

Csak odaülni mellétek a porba —

Hallgatni, sirni, vigasztalhatatlan —

S veletek együtt imádkozni halkan. . .

Az itt felsorolt színpittőszerszer, a mint látni, még az ártalmatlanokhoz tartoznak. Ezeknél még sokkal veszélyesebbek forognak közkézen.

Vannak ismét másnemű titkos szerek, mindenekelőtt a haj- és szakálnövesztők, melyek épen semmit sem tartalmaznak, mi azokat érdemesekké tenné arra, hogy a közönség rájuk pénzt költsön.

Többnyire nem állanak egyébből, mint zsíról, vagy zsíradék keverékből.

Ezt könnyen meg is lehet érteni, mert ezen titkos szerek gyártói, kivált ha nagy reklammal lépnek fel és magukra vonják tágas körük figyelmét, többnyire mégis óvakodnak attól, hogy valamit szereikbe keverjenek, mi miatt a rendőrséggel összeütközhetnek.

Olyan anyagok, melyektől talán mégis némi hatást lehetne várni, rendszerint csak óvatosan alkalmazhatók és ennél fogva egyedül csak orvosi rendelet mellett adhatók ki a gyógyszerészek által.

Más egyén ilyféle szerekkel nem kereskedhetik.

Hogy mégis fordulnak elő elég számosan más esetek is, tudjuk.

Nem régen egy veszettség elleni szerszer vidékről került kezeim közé. Vizsgálatából kitűnt, hogy annak főalkatrésze a kórisbogar.

Hogy ennek belső alkalmazása az ember egészségét, sőt életét is veszélyezteti s hogy erre már elég példát tudunk, a szakemberek előtt régen ismeretes dolog.

A titkos szerek azonban nemcsak a kuruzslásban játszanak szerepet, hanem mindenütt, a hol az emberek tudatlanságát vagy kényelemre való hajlamát ki lehet zsákmányolni.

Légio p. o. a kazánkö képződését megakadályozó titkos szerek száma és mindig akadnak emberek, kik lépne mennek, nem tudva azt, hogy olyan szerszer, mely minden fajta vízre alkalmas volna, egyszerűen lehetetlen s hogy itt csakis a vegyész adhat utmutatást, még pedig minden egyes esetre nézve mást és mást.

Hogy azonban mennyire mehet a szemfényvesztés titkos szerekkel, mutatja a következő érdekes eset.

1885-ben megjelent Budapesten egy külföldi ember és számos helyen bemutatott egy titkos szerszer, egy port, melyet csak egyszerűen bele kell dobni a petróleumba, hogy a robbanási veszély teljesen elháríttassék.

Ezt a szerszer egy bizonyos dr. S. S. Loudon készíti a hirdetések szerint Philadelphiában.

Még kísérleteket is tett az illető ágens tanuk előtt, hogy a petróleumlámpa tartóját kinyitva, a petróleumba előbb egy kevés port dobott és azután gyúfával meggyújtotta.

Ezután ismét rácsavarta a lámpabéltokot — és ime — a láng kialudt.

Akad sok laikus, kinek ez véghetetlenül imponált, nem gondolva meg azt, hogy a lángot a leírt módon, por nélkül is el lehet oltani, mert hiszen nem teszünk egyebet, mint hogy rásrófolás által elzárjuk a levegőt.

A port megvizsgáltam és az nem volt egyéb, mint konyhasó kis timsóval és szórával.

Egy skatulya por ára, melynek haszna persze semmi, melynek előállítására pedig legfeljebb 2—3 krba kerülhet, 96 kr. volt.

Meg vagyok győződve, hogy a közönség arcátlan kizsákmányolása a titkos szerek által nem sokára véget érne, ha hozzá tudna szokni ahoz, hogy a vegyész gyakrabban vegye igénybe, mint a hogy ez eddig történik.

Iskolai értesítők.

Szerkesztőségünkhöz a következő iskolai értesítések küldettek be:

A minorita-rendiek vezetése alatt álló szilágy-somlyói rom. kath. magán gymn. értesítője az 1885—86. tanévről. Közli Tapody Tamás igazg. tanár. Az értesítő elején Tapody Tamás „Gymnasiumunk a jövő tanévben“ czímmel röviden ecseteli a gymn. szükséges voltát s aggodalmának ad kifejezést, hogy vajjon a gymn. jövőben is fenn fog-e állani, a mennyiben a tartom. Rendfőnök a tanárok adását megtagadta (de már mint lapunkban jelezve volt, eme szigorú határozatát a Rendfőnök visszavette s tanárokkal jövőre is ellátja gymnasiumunkat, szerk.) A tanári személyzet állott 9 egyházi és 2 világi tagból. Beiratott az év elején 82 növendék s év végén maradt 76. — Beiratások az 1886—87. tanévre az eddig ismert követelmények szerint történnek.

A sz.-somlyói elsőfoku ipariskola értesítőjét közli Bogdán István. Érdekes bevezető cikk: „Van-e szükség az elsőfoku ipariskolára?“ Mit is átolvasás végett ajánlunk iparosaink figyelmébe. Második cikk: „Adatok az ipariskola 1885—1886. tanév történetéhez.“ A tanító testület állott 5 tagból. Év elején beiratott 73 növendék, időközben

felszabadult 21, év végén maradt 52. A jövő tanév szept. 15-én veszi kezdetét. Tandij 1 frt 50 kr.

A kolozsvári kereskedelmi akadémia VIII. évi értesítője, szerkesztette Kiss Sándor ig. tanár. — „A német nyelv tanításáról a kereskedelmi szakiskolákban“ czímmel Nagy Károly ír egy hosszabb értekezést, melyben megjelöli az utat a német nyelv sikeresebb tanítására. Ajánlható átolvasás végett a szülőknek az akadémia szervezetére és fenntartására vonatkozó szabályzatból a kivonat, mely utmutatást nyújt az akadémia céljáról, felvételekről és a tantárgyakról. Továbbá a fegyelmi szabályok, melyek a tanulók kötelességeiről szólnak. A tanári kar 6 tagból áll. A tanulók létszáma 144, az elsőfoku kereskedelmi iskolának pedig 61. A beiratás ideje szept. 1—5-ig d. e. 9—12-ig [főtér, plebania épület], a tanév megnyitása szept. 6, s az előadások szept. 7-én veszik kezdetüket.

A n.-enyedi vinizzellér képezde értesítője közli Morágyi István. Részletesen jelezve van az értesítőben az intézet célja, szervezete, tantárgyai. A felvételi pályázati hirdetményt lapunk „Különfélék“ rovatában találhatni meg.

Különfélék.

* **Egressi Akos urnak,** a budapesti nemzeti színház első rendű tagjának első vendégszereplése f. hó 18-án vasárnap megy végbe, mely alkalommal Ohnet György hírneves színműve „**A vasgyáros**“ fog színre kerülni következő szerepkiosztással:

Beaulieu marquisné	— Szathmáry Irén k. a.
Claire, leánya	— Józsa Bella k. a.
Octave, fia	— Vischán Elek ur.
Bligny herczeg unokaöccse	Somogyi Kálmán ur.
Prefont báró	— Ruzska István ur.
Sophie neje	— Farkas Matild k. a.
Derblay Philippe	— Egressy Akos ur.
Susanne huga	— Nagy Erzsike k. a.
Moulinet gazdag gyáros	Kovács István ur.
Athenais leánya	— Huberth Mariska k. a.
Bachelin, jegyző	— Józsa Oszkár ur.
Serván, orvos	— Virág Lajos ur.
Tábornok	— Lászlóffy István ur.
Megye főnök	— Huberth Iván ur.
Gobert	— Erdődi László ur.
Pontac	— György Emőd ur.
Brigitte	— Keresztes Kné urnő.
Inas	— Ifj. Józsa Gyula ur.
Első	— Fejér Lajos ur.
Második	— Szabó Lajos ur.

A második előadás f. hó 21-én szerdán ejtetik meg, a midőn a franczia színműirodalom világhírű drámája, „**A Saint-tropezi urnő**“ kerül színre, a szerepkiosztás következő:

Maurice György tengerész	Egressy Akos ur.
D'Auberive gróf	— Józsa Oszkár ur.
Hortense leánya	— Huberth Mariska k. a.
D'Arbel Károly	— Lászlóffy István ur.
Langlois jegyző	— György Emőd ur.
Pauline neje	— Bund Matild k. a.
Caussade Antal	— Kovács István ur.
Charlotte neje	— Józsa Anna k. a.
Jerome vendéglős	— Zoltán Vincze ur.
Toinette neje	— Józsa Oszkárné urnő.
Gerfaut orvos	— Huberth Iván ur.
Domonkos öreg szolga	— Surányi Ferencz ur.
Veron szobaleány	— György Róza k. a.
József inas	— Ifj. Józsa Gyula ur.
	— Kedves János ur.
Matrózok	— Erdődi László ur.
	— Fejér Lajos ur.
	— Szabó Lajos ur.

A mérsékeltlen felemelt helyárák következők: Körszék 1 frt 20 kr., I rendű zártszék a 4 első sorban 1 frt, a többi sorokban 80 kr. II. rendű zártszék 50 kr. Állóhely 40 kr. Karzat és gyermekjegy 20 kr. — Első eset a midőn működő társulatunk a budapesti nemzeti színház egyik hírneves tagját vendégszerzésre megnyerni szerencsés lehetett és épen azért az előadások iránt már is többfelől nyilvánuló érdeklődés arról biztosít, hogy a város és vidéke műélvezni vágyó közönsége nem fogja elszalasztani e ritka alkalmat, midőn a működő társulat által nagy gonddal betanult két jeles drámában magyar színészetünk egyik jelesének művészetét élvezheti. A helyek iránt tanácsos leendő korán gondoskodni, miután vidékről is többfelől érkeznek előjegyzések.

— **Személyi hír.** Városunk polgármestere tek. Gencsy Sándor ur f. hó 13-án Budapestre utazott, hogy ottan a nmlgy. m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter urnál gymnasiumunk jövőbeni fennállhatása iránt városi képviselő testületünk kérelmét személyesen átnyujtsa.

□ **A zilah-nagy-károlyi vasut ügye.** Folyó hó 6-án Budapesten a közmunka- és közlekedési miniszteriumnál az engedélyezési okmány iránti tárgyalás véglegesen befejezve lett. Az affectiv építési tőke 2,447,500 frtban lett megállapítva. Az engedélyezési okmány már a folyó hó végén a miniszter tanács elé terjesztetik. Építési vállalkozóul jelentkezett Schwarcz Armin vizsgálépett, mert azon kívánata, miszerint a vállalati szerződés megkötésekor az engedélyesek egy millió forintot készpénzben tegyenek le, az engedélyesek által teljesíthetőnek nem találattott. E kívánság indoka az volt, hogy Schwarcz az elsőbbségi kötvényeket eddig finanszíroztatni nem birta. Azért előre jelezhető, miszerint azon esetre, ha Schwarcznak a finanszírozás üzlete a hó folyamán nem sikerülne s visszalépését fenntartaná, új vállalkozó fog kerestetni s az építést szeptember havában okvetlenül megkezdik. (Sz. M. K.)

* **Ipolyi beiktatása.** Ipolyi Arnold nagyvárad püspök beiktatása. e hó 11-én délelőtt ment végbe fényes egyházi ünnepélylyel. A világi tisztelgés a püspök saját kívánságára maradt el. A nép reggeli 8 órától kezdve hullámozott a székesegyház felé, hol a beiktatási ünnepély végbe ment s egészen megtölté azt. Pontban 9 órakor nagy harangzugas között érkezett meg Ipolyi püspök titkárával díszes hintón. Az összes kanonokok, köztük Römer, Fraknoi, Bubies stb. élőkön Nogál czimzetes püspökkel a templomajtóban várták, hol Ipolyi püspök letelelt aztán fényes egyházi díszben vonult az oltárhoz imádkozni. Radnai titkár az oltár baloldalán olvasta fel a kinevezési okmányt és a pápai brevét. A kanonokok a püspök székehez vonultak. Nogáll beszédet mondott, melyre a püspök fennkölt szellemű beszéddel válaszolt, szeretetet hirdetve. Erre sorba megcsókolta a kanonokokat, a többi papok pedig neki csókoltak kezét. Ezután Nemeskey plébános a szokásos szent ígékelt olvasta fel, miközben miséhez öltöztették fel a püspököt. A püspök misézett, mely alatt az egyházi ének- és zenekar játszott. A mise fél 12 órakor ért véget. A püspök titkára társaságában kocsin tért vissza palotájába, hol beárkózza ájtatosságban tölté a napot. A beiktatás alkalmából sem hivatalos fogadás, sem ebéd nem volt a püspöknél. Az ünnepélyen részt vett a város összes intelligenciája.

△ **Lapunk két munkatársa** közlekebből tisztelt ngos Paskuj Lajos apátkanonok urnál Szatimáron.

(1) **A megyék rendezéséről** szóló 1885. évi XXI. t. cz. életbeléptetési határidejéül a belügyminiszterium f. évi aug. hó 15-ik napját tűzte ki.

* **Tüzörség.** A helybeli önk. tűzoltó egyeslet éjjeli őrségi szolgálatát e hó 5-én megkezdette és tart ez évi szeptember hó 19-ig bezárólag.

— **A filoxera,** mint a „Nagyvárad“ írja, Margitán is főnkretétellel fenyegeti a vidék legfőbb jövedelmi forrását. A rovar már évek óta pusztította észrevétlenül a szőlőket, de jelenlétét határozottan csak most állapíthatták meg, hogy a gazdák a fagy miatt nagyobb figyelmet fordítottak szőlőikre.

○ **Eljegyzés.** Lányi Adolf a gr. Károlyi urad. főerdésze eljegyezte Tasnádon Mihály Károly jó hírnevű köz- és váltó-ügyvéd szeretetreméltó kedves nővérét Idát.

* **Ertesítés.** A zilah-i állami felső leányiskolában az 1886—87. tanév szeptember 6-án d. e. 8 órakor nyitattik meg. A beiktatások és felvételi vizsgálatok az új tanévre szeptember 2, 3. és 4-én fognak megtartatni. I. Az első osztályba felvételtnek mindazok, kik az elemi iskola 6 osztályát sikerrel végezték, vagy pedig ennek megfelelő felvételi vizsgát tesznek, azonban 12-ik életévüket betöltötték. II. A második osztályba azok vétetnek fel, kik a felső népiskola első osztályát sikerrel végezték.

* **Számadás.** Főtitcz. Hassák Vidor tanár urtól, mint a gymn. ifjúság juiálisának rendezőjétől átvétetett tiszta jövedelmeként 86 frt 94 kr, a zene költségek fedezésére, mely összeg az e célra bejött 28 frttal tesz 114 frt 94 krt. Ebből kiadatott Dénes László és Lakator János zenészeknek 50 frt. Pavlik Sándor IV. osztálybeli tanulónak 5 frt, Őszi Sámuel I. osztályu tanulónak 2 frt. A hangszerek felszerelésére javítására s más apróbb kiadások fedezésére 22 frt 54 kr. Összesen 79 frt 54 kr. Fennmaradt még 35 frt 40 kr, mely a zeneművek beszerzésére s javítására fog fordítottatni. Sz.-Somlyón, 1886. július 7-én. Tapody Tamás igazgató.

— **Drágább lett a só.** A pénzügyminiszterium rendelete szerint a só ára f. é. július 1-től métermázsánként két krajczárral emelkedett; eddig mmázsája 11 ft 11 kr volt, most 11 frt 13 kr lett.

* **Az olasz trónörökös eljegyzése** Mária Valeriával. A római „II. Corriére del Alatino“ című lap a következőket írja: „Biztosan állíthatjuk, Viktor Emmánuel olasz trónörökösöd Mária Valéria Matild Amália főhercegnővel (szül. Bndán, 1868. ápril 29-én) szándékoznak eljegyezni. E célból tett a trónörökös legközelebb kirándulást Strassburgból Gasteinba.“ — Az olasz trónörökös jelenleg 17 éves.

* **Július hónap** ama ritka hónapok egyike, melyben a hold változás nem négyezer, hanem ötször fog beállani. A nap hossza most 15 óra 55 perc.

(S) **A kolerának,** ez iszonyu nyavalyának felénk való közeledéséről egyre aggasztóbb hírek érkeznek annyira, hogy már a belügyminiszterium is szükségesnek látta szigorubb óvintézkedésekről gondoskodni, A veszélyes betegség már Fiumében és Zágrábban is fel lépett. Nem lehetünk egy véleményben azokkal, a kik a kolera hírekről minden áron hallgatni szeretnének azért, nehogy a nagyközönség idő előtt rémületbe ejtessék. Ellenkezőleg, mi igen is szükségesnek tartjuk, hogy a közönség jölelve értesüljön az őt fenyegető veszélyes járványról. Különösen a kolera az, a melyet rendes életmód, egészséges táplálkozás és tiszta szobai levegő által, távol lehet tartani, vagy legalább veszélyes hatását nagy mérvben ellensúlyozhatni. Az elővigyázat tehát soha és semmiféle körülmények között sem fölösleges. Ne ijedjünk ugyan meg, de el se bizzuk magunkat. Inkább szokjuk meg jó előre a mértékletes életmódot és tiszta háztartást, hogy a vész minél kevesebb kórványt találjon nálunk, ha csakugyan eltalál jöni.

— **Új telegraf-rendszabás.** Új telegraf-rendszabás lépett most életbe, de bizony nincs közönség benne. A

dijakat nem emelték ugyan, hanem a magyarnyelv határát megint szűkebb határok közé szorították vele. Berlii lapokban ugyanis azt olvassuk, hogy a német-birodalom területéről ezentul csak németül, angolul franczián, spanyolul, olaszul, hollandul, portugálul és latinul lehet táviratozni. Tehát a magyar, dán és valamennyi szláv nyelvet az új rendszabás kiforgatja azokból a jogaiból, melyeket eddig a németbirodalom területén élvezett.

☾ **A népfelkelés és a bírói kar.** A katonai Lapok czimű szaklap ma a következő figyelemreméltó sorokat írja: A népfelkelési törvény igen kényelmetlen helyzetet teremt azon királyi bírák és ügyészeknek, kik védőkötelezettségük leteltével, az érvényben álló igazságügyi miniszteri rendelet alapján az általuk viselt tartalékos vagy szabadságolt állományu tisztii állásáról lemondani kénytelenek voltak. Ezek a népfelkelési törvény értelmében az első öt éven belül és pedig legtöbb része a hadsereg pótlására behívható lévén, ha csak újabb intézkedés nem történik, a legénységi állományban lesznek kénytelenek a hadjáratot átküzdeni. Hasonló helyzetbe jutnak a honvédségnél 12 éves kötelékben állott szabadságolt tisztiek, kik ismét a honvédség kiegészítésére behívhatók. Már most az ily volt tisztiek önhibájokon kívül oly botrányos helyzetbe jutottak, a minőt előre nem látván ki nem kerülhettek, de a milyet nekik egyenesen állami hivataluk okozott. És miután a bírói és ügyészi karnak igen számos tagja, a népfelkelési törvény életbe lépte esetén, e valóban nem kecses szerephez jutott, háboru esetére, valóban komoly kötelességünk a katonai kormány figyelmét felkérni, hogy megfelelő intézkedés által az igazságügyi miniszterrel egyetértésben egy felől igen sok ilyen tartalékos szabadságos tisztet a méltányossághoz képest az előbbeni helyzetbe juttasson, s más felől igen sok ily intézkedés által, az alantast tisztállásokban beállható veszteségek némi pótlását is biztosítsa.

* **Régi sir.** Érdekes leltre bukkantak Zóffy Elek hunyadmegyei gazda birtokán. A nevezett ugyanis egy domb oldalára vermet akart ásatni, midőn a napszámosok munkaközben mintegy öt lábnyi mélységben egy régi sirra akadtak, melyben több csontvázat, régi fegyverek és ruhadíszítések maradványait találták. A sir egy oldala követ volt kirakva, három oldala pedig valószínűleg fával, mert sok rothadt maradványt is találtak ott. A napszámosok az érdekes leletnek nem tulajdonítottak fontosságot, a sirt szétlútták, a csontokat szétszórták és több vastárgyakat elvittek, de a tulajdonosnak mégis sikerült a leletnek egy részét a koponyákkal együtt megmenteni és ezeket most beküldeni az antropológiai múzeumnak.

(?) **Hogyan lehet meggazdagodni?** Baltimoreban egy divatkereskedés tulajdonosa ezelőtt tíz évvel egy papagájt vett magának s betanította, hogy minden nőt, ki az üzletbe jön, e szavakkal fogadjon: „Gyönyörű bájos teremtés!“ — A kereskedő most millióm.

(((**Amerikai kacsa.** Az amerikaiak leleményessége valóban rendkívüli. Az „Am. Korr.“ írja, hogy a Condorus partján Pennsylvániában egy yankee eredeti módját találta a halfogásnak. A derek amerikai f. rmer ugyanis kacsalának lábaira horgot s a horogra szalonna-darabokat kötött, aztán belekergette szárnyasait a folyóba. A halak belekapnak a csaletekbe s fönnakadnak a horgon; akkor a kacsa ijedten partra száll és ime — a horgászat legkisebb fáradság nélkül sikerült! Ezt írja egy bécsi lap, de mi ugy találjuk, hogy az ilyen kacsa nem nagyon alkalmas arra, hogy olyat horgásszunk vele, a ki elhiggye!

× **Az érdemrend.** Káplár ur Pityók szemlét tart a beruklott ujonczok felett. Midőn végig néz a soron, meglátja, hogy az egyiknek a mellén egy óriási érem fityeg. „Hallja-e kend Bundás, micsoda kitüntetés lóg ott a mellén!“ — „Jelentem ásan vitéz káplár uram, ez az a metala, a kit Ríska tehenünk kapott a gazdasági kiállításán.“

— **Pályázati hirdetmény.** Van szerencsém a t. érdeklődő közönségét értesíteni, hogy a n.-enyedi m. kir. vizezellérképezde három évi tanfolyamát f. évi július 31-én tartandó zárvizsgával 5 növendék végzendí, kik a gyümölcstermelés, szőlőművelés és borászatban, mellesleg a zöldségtermelés és kádármunkákban is oktatást nyervén, méltányos díjazás mellett állást foglalni óhajtanak. Ez irányban megkeresések, alólirt igazgatóság-hoz intézendők. Ugyancsak fentnevezett intézetben az 1886. október hó 1-én kezdődő új tanfolyamra 5 államköltséges tanuló felvételre pályázat nyitattik. Felvételi kellékek: 1. Tizenhat évet betöltött életkort igazoló keresztlevél. 2. Erős egészséges, munkát bíró testalkat és védhímlővel beoltásról tanuskodó orvosi bizonyítvány. 3. Legalább 4 elemi osztály sikeres végzését igazoló iskolai bizonyítvány. 4. Születési hely vagy közszeg előljárói által kiállított erkölcsi bizonyítvány. 5. Szülők vagy gyámok beleegyezése illetve ama kötelező nyilatkozata, melynél fogva a felvett növendék az intézetet 3 év eltelle előtt csak az intéző felügyelő bizottsága és igazgatósága beleegyezésével hagyhatja el. 6. Jelzett bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok legkesőbb augusztus hó 30-ig, a nagy-enyedi m. kir. vizezellérképezde igazgatóságához intézendők, honnét a folyamodók fel vagy esetleg felnemvételükről rövid idő alatt értesítettni fognak. 7. Fehérméti és egyéb ruházatról, nemkülönbén író és egyéb szükséges kisebb eszközökről a tanuló maga köteles gondoskodni, ágyat ágyneműt, és törölközőt az intézettől nyer. Jegy: et. Katonai kötelezettségnek eleget tett vagy attól menteknek, nagyobb képzettségieknek, kádármesterséget tanultaknak a felvételben előny adatik. A vizezellérképezdének tulajdonképeni célja és feladata a kis szőlőbirtokosok fiainak tanítása és nevelése volna, mely tudvös cél azonban sajnos eddigelé még nem éretett el a mennyiben épen a kiknek leginkább szükségük volna reá a kis szőlőbirtokosok fiai legritkábban lépnek ezen intézetbe. Miután én ezen kedvezőtlen körülmény okát nagyrészt a kiképzettetés hosszú idejében vélel megtalálhatni; azért is czélszerűnek láttam a nagy-enyedi képezde tantervét aként szerezni, hogy a szaktárgyakat illetve a gyümölcstermelést, szőlőművelést és borászatot bárki is egy tanév lefolyása alatt hallgassa. Ennélfogva az intézetbe ugynevezett rendkívüli

tanulók is vétetnek fel, kik a tanórákon, gyakorlati okmutatások és munkákban mint a rendes tanulók részt venni kötelesek, bizonyítványt azonban csak az intézet körében töltött időről és kifejtett szorgalmukról nyernek. A rendkívüli tanulók, lakás, élelmezés és egyéb szükségesleteikről maguk tartoznak gondoskodni, hely esetén az intézetben ingyen lakast, ellátást pedig az intézeti élelmezőnél havi 14 frtért nyerhetnek. A m. kir. vizezellér-képezde igazgatóságától. Nagy-Enyed, 1886. június hó 10-én. Mórággyi Sándor igazgató tanár.

* **Tarkaságok.** Egy kis vendéglőben. Pinczér, egy gyufát! Uram itt nem szabad szivarozni. Adjon hát egy fogpiszkálót. Az nincs. Adjon egy gyufát, fogpiszkálót csináljak belőle! — Megnyugtattva. Egy ur a kávéházban a másikhoz, a ki henczeg: Ön jól tenné, ha nem folytatná ilyen hangon.. S ha folytatom? Akkor kénytelen volnék nyakon ütni! Uram! de hisz nem folytatta! A henczegő ur némi gondolkodás után: Ha meggondolom, igaza van. S azzal megelegedve távozott. — A gyermekvilágból. Egy polgártársánál beköszönt a végrehajtó. Atyus nincs itthon értesíti a házi gazda négy éves fia. Meddig marad oda? kérdé a végrehajtó. A kis fia gondolkodik, aztán oda megy a sarokban álló ruhaszekrényhez, kinyitja és beleszól: Atyus, meddig maradsz „elutazva?“ — Szerény vélemény. Egy tanácsos, ki igen heves vérmérséklettel bír, valamely jelentékeny ügyben nem tudta magát inasával megértetni. E fölött való bosszankodásában így fakadt ki: Valóban nem tudom, én bolondultam-e meg vagy te? „Nagyságodról nem memém feltételezni, hogy bolond inast tart házána,“ felelé az inas. — Üzleti szellem. A tanár a történetet adja elő: Azon éjjel Herostrates gonoszsága folytán leégett a híres ephesusi templom. A kis Samu föláll. Tanár: Mit akarsz tudni tiencám? Csak azt, nem volt-e a templom biztosítva? — G ü n g é d f i g y e l e m. Kedves férjem, ne haragudjál, mivel ma reggel rosszul éreztem magadat, hát én elküldtem az orvosért? Nem volt ugyan szükséges, de mivel megtetted, hát csak jöjjön. Nem az orvosért küldtem, hanem az életbiztosító ügynökért! — Elhelyező intézetben. Csak egy hely van üresedésben. Elmenne ön fürdőszolgának? Szívesen. Vajjon érti-e a víz kezelést? Hogy, értem-e? Hiszen eddig borkereskedésben voltam alkalmazva.

Irodalom.

— **Az „Ország-Világ“** 28-ik (július 10-ik) száma Ipolyi Arnold nagy-várad püspök arczképét s több nagy-várad képet közöl a püspök beiktatása alkalmából Poór Antal által írt magvas czikk kíséretében. A lap többi közleményei is egyenként igazolják e kitünő lap közkezdveltségét. Igy Torkos Lászlótól egy hangulatteljes költemény, a „Nyári estén“, Sobók Zsigmondtól „Az új lakó“ czimű megkapó fővárosi életkép, Porzsolt Kálmántól. „Fürdőre kell menni!“ előljáró beszéd az „Ország-Világ“-ban közlendő fürdői történeteikhez, Bárfay József Árpádtól a kalocsai csilagvizsgáló ismertetése, Lipcey Ádámól „A rácz templom“ elegikus költemény illusztrációkkal, Gaál Mózesztől „Az utolsó lantos“ regényes korrajz Tinódy Sebestyén életéből (arczképpel), „Lakatlan kastély“ elbeszélés Nullától, „Az amerikai asszonyok“ Flórától, „A hétről“ Székely Huszártól, Apró versek, természet-tudományi apróságok, orvosi tanácsadó, s az élénken szerkesztett rovatok. A képek közt kiválík Karvaly „Tanulmányfő“ czimű eredeti rajza. „Az esernyő-reperáló“ genere kép. „Az új haragja“ tsb. Az „Ország-Világ“-ra az előfizetési feltételek: január—decz. 10 frt, jan.—jun 5 frt, jul.—szept. 2 frt 50 kr, jul—decz. 5 frt, Az „Egyetértés“-sel együtt: egy évre 28 frt, fél-évre 14 frt, negyedévre 7 frt, egy hóra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küllendők kecskeméti-utca 6 sz.

— **A „Magyar Háziasszony“** czimű háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap minden egyes száma újabb és újabb bizonyítékkal szolgál arra nézve, hogy ez a lap hivatva van minden családban hü vezetőül és hasznos tanácsadóul szolgálni. Mert a „Magyar Háziasszony“ valóban oly gazdag tárháza a háztartás, a konyha, a nevelés, az egészségügy, a kertészet, szóval a nő egész hatáskörét felölelő alapos közleményeknek, melyek mindannyian igazolják azt a jó hirt, melyet e kedvelt lap 4 évi fennállása óta szerzett magának. A gyakorlati értékű közleményeken kívül a „Munka Után“ czimű szépirodalmi melléklet csinos költeményekkel, szellemes tárczákkal, beszélyekkel, rajzokkal és humoreszkekkel, egy-egy hosszabb érdekesítő regénnyel s ügyes talányokkal szórakoztatja az olvasót. A „Magyar Háziasszony“ előfizetési ára egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr s a kiadó hivatal (Budapesten nagy korona-utca 19. sz.) melyhez az előfizetések legezlszerűbben póstantalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatóny számokkal.

— **A „Képes Családi Lapok** 42. számának tartalma: A rossz világ. (Elbeszélés.) Balázs Sándortól. A badacsonyi szüret 1795-ben. (Elbeszélés, vége.) Vas Gerebentől. Eset és korona. (Francia elbeszélés.) Fordította G. Balogh Arthur. Szigligeti rege. (Költemény.) Sziklay Jánostól. A táplálkozásról. (Tárcza.) Polluxtól. Szerelem a holdban és a föld alatt. (Angol regény folytatása.) Ifj. Golenich Ferencztől. Képmagyarázat. Mindenféle. Képeink: Istentisztelet a hajókon Berlinben. Különféle ölebek. Jó reggelt! — Melléklet: „Egy anyakönyv titkai.“ (Társadalmi regény, Kásonyi Dánieltől.) 209—224 oldal. A borítékon. Heti naptár. — Sakk-talány. — Megfejtések. — Megfejtők névsora. — Jutalmak. — Hirdetések. — Előfizethetni: Méhner Vilmosnál, Budapest, IV. ker. papnövelde utca 8. sz. Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

CSARNOK

Kvárgli Béla ur.

— Satyra. —

Motto: „A kinek nem inge,
ne vegye magára.”
Közmondás.

Három bái tudósítást
Irtam meg a farsang alatt,
Lány-szöktetés, párbaj, botrány.
Nekem az mind kedves falat.
Ha az utcán megbotlottam
Valahol egy szalmaszálba, —
Utcaséprők! reszketsetek!
Van mit írni az ujságba!
Hajh, a rendre sokat adok,
Hiszen ujságíró vagyok!

Az orromon czwicker fityeg,
Klakkot és lakkot viselek,
Okosabbat és nagyobbbat
Magamnál dehogy ismerék!
Simulok ahhoz, ki nálam
Módisabb s jobb frakkot visel,
De ismerve önbecsem, le
Nem ereszkedem senkivel; —
Az önértzet bennem nagyobb, —
Hiszen ujságíró vagyok!

A hol a magas „haute-voilé”
Magamat én otthon érzem,
S lesvén a kegy-mosolyokat
Oh, az boldogságom nékem, —
Ha X. gróffal kezét fogok!
S csak úgy szédít a nagy öröm, —
Mikor egy baroness nevét
Notisomba bekörmölöm . . .
S előtte meghajolhatok:
Méltósád! . . . ujságíró vagyok!

Eszem-iszom, potya-estély
Nálam nélkül nem eshetik,
Ha jóllakhatom, — pénz nélkül —
Nem tagadom, hogy jól esik.
Étvágyamnál ilyenkor csak;
A szájam az, a mi nagyobb,
Poharat ragadva füt-fát,
Össze és vissza hadarok, —
Beszélék . . . nem hallgathatok:
Hiszen ujságíró vagyok!

Másnap aztán mind egy szálíg
Benn az ujságban diszeleg,
A ki az asztalnál s körül
Felszolgált, ivott és evett;
S a mi fő, hogy „tószt” is vala
Nagy tetszés közt beszélt ez s ez —
Szóltam én is . . . és a tapstól
Majd leszakadt tető, ereszt . . .
Feltűnni . . . ez a fődolog,
Hiszen ujságíró vagyok!

Három hétig pihenek a
Könnyen szerzett babérokon, —
S mint kit közfigyelem övez:
Redőkbe szedem homlokom;
Utcán méltósággal járok,
S csakis lábujjhegyre lépek,
Fixirozva minden leányt:
Szökét, barnát, csunyat, szépet . . .
E divatról le se hagyok, —
Hiszen ujságíró vagyok!

Beszéd közben . . . „elmerengék”, —
S ha kérdik min gondolkozom,
Habozok . . . sejtetvén velük,
Hogy „nagyobb” művön dolgozom.
Talán dráma? regény? vagy mi?
S ráfogják, hogy művet írok,
(Pedig egy kis tudósítást
Kiszoritni alig bírok.)
Szükséges adnom a nagyot,
Hiszen ujságíró vagyok!

Hogyha az utcán kérdik, hogy
Oly sietve hova megyek?
„Nincs időm! . . . A szerkesztőhez!”
A rövid s fontos felelet —
S ha másnap valamely lapba’
Egy névtelen cikk megjelen:
Én irtam, sajnos a szedő
Megint kihagyta a nevem!
Na de arra mit se’ adok . . .
’Sz tudják ujságíró vagyok!
(1884.)

Hamvai Sándor.

Mikor én kék sapkát kerestem.

Hát bizony már nekem is benőhetett volna a fejem lágya, mint mondhatná a princípálisom. — Hittem is, hogy benőtt, de fájdalom annyira, hogy már — be is gyepesedett. És ez engem nemcsak megvigasztalt, de ösztönzött arra, hogy a mi kis tudományt 16 éven keresztül professoraim nagy küdelmek közt vertek fejembe — érvényesítem.

Elhatároztam — noha már a kék sipkások is úgy akarták volna, — beszegődöm a legnagyobb ur szolgálatába. Az elhatározás megvolt, de kettőn áll a vásár. Igen! A komám uram fián s meg a kék sipkásokon.

Jött a „hivatalos” lap s mellékletén oly kaczerul mosolygott elém „Pályázat” egy oly helyre, hol egy völgybe vér folyt s innen kapta nevét. Ezen véres völgybe kellett a lelkeknek egy pástora! Lángba borult arcczal néztem s illetőleg olvastam, vajjon meglehet-e a fizetésből élni. Hogyne? Tizenkét szekér széna [már éhen nem halunk), vagy harmincz szekér fa (az isten hidege meg nem vesz.) Kell-e ennél több? Az a kis készpénz fizetés jó lesz a sarki zsidónak pálinkáért, vagy kurta szivarért. Oh! hányszor leirtam annak a helységnek nevét. Árkusonként hevert e névvel teleírott papír. Ambitiót csináltam magamba, hogy majd az én esperesem mekkorákat gyönyörködik a szép calligraphiába. Előre declamáltam, hogy szidom le a hét szilvafás nemest — no mert mindenik az — ki feltett kalappal szobámba jő s mily nemes arrogentiával utasítom vissza a velem ellenkezőt.

Benyújtám én is folyamodványom! De már az első ballépés akkor megvolt. — A folyamodvány csak meg volt úgy a hogy irva, de elfeledtem aláírni: „alázatos szolgája”, mire egy éppen ott levő jó barátom megróvólag figyelmeztetett, mit aztán reszkető kézzel nevem felibe írtam. Annyira beleéltem már magam abba az üres illúsióba, hogy a kék sipkások fejedelme vagyok, miszerint szolgailag többé senki előtt látszatni nem akartam.

Nekem is lett kitűzve egy nap, a mikor is be kellett mutatnom szónoki tehetségem és képességem. Felczihelődtünk a nagy utra! Egész uton predikációm szebb részét mormogtam magamba. Mily isteni győzelem lesz az!

Végre délfelé megérkeztünk egy közel levő faluba, hol vendégszerető házigazdánknak neje nem lévén honn, közös erővel tákoltuk össze az ebédet. Párolgott az asztalon a pompás „árva”, hol is én a belőle kihalszott hagymából tényérom szélére egész koszorut csináltam. Meg volt a hagyma koszorú s meg volt az első lépcső a dicsőséghez. Jött második fogásnak a tojás, kerestem, hátha egy zápot találnék közötté, — mert már az következik!

Este felé csak elkészolódtam én az én községembe. Olyan különösen néztek rám az emberek! Mindenképpen vártam ennek magyarázatát. Mig végre egy az öregek közül, kit — sub rosa legyen mondva — a kijelölés alkalmával jól megractáltam, számitván a jövőndőre, ilyen formán szólt nekem: lássa az ur, nekünk is van egy emberünk, a komám uram fia, hisz tetszik ismerni, kit mi neveltünk fel, szeretttük volna, ha legalább próbára engedték volna, de ezen kívánságunkat nem teljesítették s a mint halljuk, talán éppen az urért, tehát ápertén szólva, választunk mi a magunk fejből.

No, a hagyma koszorúnak végzetes jósolása!

Másnap volt a szavazás. Az eredmény kihirdetve lett. A go szavazat közül kaptam egyet, de itthon azt is eltagadtam!

Nem is hiszem, hogy ebbe az életbe kék sipkához jussak, no mert abba a helységbe az a nemzeti viselet s az általam eltagadott egy szavazat soha nem nő annyira, hogy a kék sipkára érdemes legyek.

D.

Hirdetések.

Árverési hirdetmény.

Melynél fogva közhirrre tétetik, hogy Sz.-Somlyó városban és határán gyakorolható összes korcsmárlási jog az 1887. január 1-től 1892. december 31-ig terjedő 6 évre Sz.-Somlyón, a városháza nagytermében 1886. augusztus hó 22-én d. u 3 órakor kezdődőleg tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 9900 frt, — bánatpénz ennek 10%-tőljia, — a bérösszeg évnegyedenként előre fizetendő, — legtöbbet ígérő a megajánlott évenkénti bérösszeg fele erejéig kézi, vagy jelzálogi biztosítékot nyújtani köteles.

Miről az árverezni szándékozók azzal értesíttetnek, hogy zárt ajánlatok is elfogadtatnak. A többi feltételek pedig Sz.-Somlyó, Szathmár, Nagy-Károly, Zilah, Nagy-Várad, Kolozsvár és Deés városok polgármesteri hivatalaiban s Tasnád, Kraszna és Szilágy-Cseh községek főbiráinál megtekinthetők.

Szilágy-Somlyón, 1886. július 4-én.

Genosy Sándor,
birtokossági alelnök.

78—1—3

1421—1886. tlvki sz.

Árverési hirdetmény.

Mártonffy Ödön varsolczi lakos kérelme folytán ellene a végrehajtási árverés joghatályával bíró önkéntes árverés ezennel elrendeltetvén: határidejéül 1886. évi szeptember 13-ika délelőtt 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Varsolcz község házához kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapittatnak meg:

I. Elárvereltetnek szükség esetére a kikiáltási áron alól is, árverést kérelmező Mártonffy Ödöntől, ennek alábbi ingatlanai tartozékostól u. m

a) a varsolczi 343. tjkvbeli 1311. számú erdőből öt illettő egynegyed rész 94 frt kikiáltási ár mellett;

b) a varsolczi 344. tjkvből a 374, 376, 503, 867, 1175, 1186, 1206, 1213, 1608, 1653, 1737, 1854, 1856, 1886, 1888, 1962, 1969, 2183, 2283, 2536, 2538, 2642. sz. a. részleteknek megfelelőleg kiosztott tagbirtok; kikiáltási ára 1096 frt;

c) a varsolczi 366. tjkvi 95. helyszin, 132. házszámu belsőség, udvar, kert és épületek kikiáltási ára 800 forint.

II. Árverelni szándékozók (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszázötölját készpénzben vagy oवादékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni; avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét a leütéstől egy, másik felét, melybe a bánatpénz is beszámítandó, újabb egy hónap alatt, mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó-mint letét hivatalnál a letét kezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhivatalában és a Varsolcz községi előljárásságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők

Kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1886. június 30-án.

DOBOLYI,

kir. járásbíró.

80—1—1

1520—1886. tkvi sz.

Árverési hirdetmény.

Tálpos Nucznak, nehaj Derzsidán Gábor és neje hagyatéka elleni végrehajtási ügyében, a bírói árverés 160 frt tőke, ennek 1878. évi márczius hó 6-tól járó 6% kamatai, 38 frt 20 kr. perbeli, 13 frt 35 kr. végrehajtási, 10 frt 30 kr. árverés kérsi és a további költség erejéig ezennel elrendeltetvén, határidejéül 1886. évi szeptember hó 15-ike délelőtt 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén Oláh-Baksa község házához kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapittatnak meg:

I. Elárvereltetnek szükség esetére a kikiáltási áron alól is, végrehajtást szenvedő nehaj Derzsidán Gábor és neje Kis Máriának hagyatéka gyanánt az oláh-baksai 492. sz. tjkvb. 379, 651, 1177, 1216, 1229, 1477. és 1725. sz. a. bejegyzett és a végrehajtató Tálpos Nuc s nejjével közös ingatlanoknak megfelelőleg kiosztott tagbirtokból a nevezett örökhagyókat illettő fele rész tartozékostól; 378 frt 50 kr. kikiáltási ár mellett.

II. Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár tizszázötölját készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni; avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét, a leütéstől egy, a másik felét, melybe a bánatpénz is beszámítandó, újabb egy hónap alatt, mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó-mint letét hivatalnál a letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhivatalában és az Oláh-Baksa községi előljárásságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1886. június 24-én.

DOBOLYI,

kir. járásbíró.

79—1—1